

Hiv-epidemian käynnistymisestä 40 vuotta – Maailman aids-päivä kannustaa päivittämään tiedot viruksesta nykypäivään

Maailman aids-päivän teemana on tänä vuonna ”Tiedä faktat hivistä”. Hiv-epidemian käynnistymisestä on kulunut 40 vuotta ja toimiva hiv-lääkitys on ollut käytössä 25 vuotta, mutta tautiin liittyvät ennakkoluulot elävät yhä vahvoina.

Toimivan lääkeytyksen ansiosta hiv-infektiota voidaan nykyisin pitää kroonisena sairautena, jonka kanssa voi elää täysipainoista elämää. Tehokkaan hoidon myötä hiv ei enää lyhennä ihmisen elinajanodotetta.

– Tiedon tarve on yhä suuri paitsi hiv-epidemian alkuvaiheet eläneillä, myös nuorilla. Viestimällä ja keskustelemalla vähennetään hiv-positiivisten kokemaa syrjintää ja vahvistetaan eri ryhmien seksuaaliterveyttä, toteaa **Petra Lemmetty** Suomen Punaisesta Rististä.

Lääkitty hiv ei tartu

Hivin 40-vuotisen historian aikana hiv on Suomessa muuttunut tappavasta taudista krooniseksi sairaudeksi ja sosiaalisesti ilmiöksi, johon liittyy monenlaisia stigmoja.

– Jatkuvan tutkimustyön ja hivin hoidon kehityksen ansiosta voidaan varmuudella sanoa, että lääkittynä hiv ei tartu. Asia on viimeksi todettu vuosina 2016 ja 2019 laajoissa PARTNER-tutkimuksissa, joissa selvitettiin hivin tarttumista. Tänä vuonna hiv-lääkityksen vaikutus tartuntariskiin on huomioitu ensimmäistä kertaa myös Suomen oikeuskäytännössä, mikä vahvistaa hiv-positiivisten ihmisoikeuksia, toteaa **Sini Pasanen** Positiiviset ry:stä.

– Tämä on yksi askel polulla, joka vie kohti hiviin liittyvien ennakkoluulojen voittamista. Kun yhteiskunnassa suhtautuminen hiviin vähitellen muuttuu tietoon perustuvaksi, se antaa monille mahdollisuuden huolehtia entistä paremmin terveydestään. Hiv-testeihin hakeutumista ei tarvitse arastella ja seksuaaliterveydestä huolehtiminen ei ole tabu, **Jukka Keronen** Hivpointista jatkaa.

Hiv-epidemian vuosikymmenet ovat opettaneet, että rakenteelliset epäoikeudenmukaisuudet pitävät yllä ei-toivottuja terveys- ja hyvinvointivaikutuksia.

– Tänä päivänä on selkeää näyttöä siitä, että rankaisevat ja syrjivät lait ja asetukset estävät terveystavoitteiden toteutumisen. Samaan aikaan ne ovat haitallisia yksilöille ja yhteisöille, lisäävät stigmaa sekä entisestään vahvistavat olemassa olevaa syrjintää, **Minna Huovinen** Pro-tukipisteestä korostaa.

Väestöliiton **Gina Myllymäki** huomauttaa, että hiv nostaa esiin puutteita ihmisoikeuksien toteutumisessa kaikkialla maailmassa.

– Tästä syystä ihmisoikeustyö, marginaalissa olevien ihmisryhmien aseman parantaminen sekä hyvinvoinnin edistäminen ovat avainasemassa hiv-työn tekemisessä sekä Suomessa että maailmalla. On myös tärkeää muistaa, että suuressa osassa maailmaa hiv ja aids ovat edelleen merkittävä kansanterveydellinen ongelma.

Hiviin liittyvät faktat ajan tasalle

Maailman aids-päivää vietetään 1. joulukuuta. Tänä vuonna Maailman aids-päivän toimikunta tarjoaa materiaalia hiviin liittyvistä faktoista nuorisotiloille, opettajille ja muille nuorten parissa työskenteleville. Ilmaiset materiaalit ovat saatavilla Maailman aids-päivän verkkosivuilta sekä Punaisen Ristin oppimateriaalipalvelusta.

Tutustu materiaaliin: SPRoppimateriaalit.fi / [Tiedä faktat hivistä](#)

Lue lisää: [Maailman aids-päivän verkkosivut](#)

Maailman Terveysjärjestö WHO julisti vuonna 1988 Maailman aids-päivän 1. joulukuuta vietettäväksi päiväksi. Päivän tavoitteena on lisätä ihmisten tietoisuutta hivistä ja aidsista sekä kampanjoida hiv-tartuntojen ennaltaehkäisyä ja hiv-positiivisten oikeuksien puolesta.

Lisätietoa:

Sosiaalisen hyvinvoinnin suunnittelija **Petra Lemmetty**, Suomen Punainen Risti, p. 040 620 4373

Toiminnanjohtaja **Sini Pasanen**, Positiiviset ry, p. 044 5544 556

Toimitusjohtaja **Jukka Keronen**, Hiv-säätiö / Hivpoint, p. 040 564 8814

Palvelujohtaja **Minna Huovinen**, Pro-tukipiste ry, p. 040 7090 500

Kehityspolitiikan asiantuntija **Gina Myllymäki**, Väestöliitto, p. 040 661 7784